

Відмінності у структурній організації гуртожитків та комерційних хостелів

Михайло Кінайлюк, аспірант кафедри Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд¹ (ORCID: 0009-0000-2960-7365)

Лариса Брідня, кандидат архітектури, доцент кафедри Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд¹. (ORCID: 0000-0001-9141-082X)

¹ Київський національний університет будівництва і архітектури, 03037, м. Київ, проспект Повітряних Сил, 31, Україна

АНОТАЦІЯ

Аналізуються основні відмінності у структурній організації гуртожитків та комерційних хостелів. Досліджуються відмінності у архітектурно-планувальній та об'ємно-просторовій структурі двох типів закладів для тимчасового проживання.

Ключові слова: хостел, гуртожиток, заклади тимчасового проживання, архітектура, архітектурно-планувальна організація, архітектурне проектування

1. ВСТУП

Гуртожитки та комерційні хостели є закладами для тимчасового проживання, які мають низку схожих функцій, але за своєю типологією належать до різних категорій будівель та мають ряд відмінностей у структурі.

2. АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Нормативно-правовим документом, що встановлює загальні вимоги до хостелів є ДСТУ 9106:2021.[1] Положення про гуртожитки були прописані у ДБН В.2.2-15-2005, і, після закінчення терміну дії документу, без істотних коригувань встановлені у документі ДБН В.2.2-15-2019.[2]

У навчальному посібнику за авторством Короля В. П. викладено основні параметри структурних одиниць житла, типи житлових будинків та основні містобудівні вимоги до проектування житла, до яких, в тому числі, належать гуртожитки. [4]

У статті Кащенко Т. О. та Осіпової А. Ю. «Особливості функціонально-планувальної організації університетських гуртожитків» розглядаються особливості функціонально-планувальної організації університетських гуртожитків.[5]

У статті Федченко О. В. «Особливості функціонально-планувальної організації університетських гуртожитків»[6] пропонується класифікація гуртожитків для молоді: за типом проживаючих, за типом обслуговування населення, за кількістю проживаючих та за архітектурно-планувальною структурою. Коридорна та галерейна, секційна та комбінована Останній критерій пропонується розподілити на три види: коридорну та галерейну, секційну та комбіновану структури.

У статті Маланюк В. Я. «Особливості організації внутрішнього простору житлової кімнати у студентському гуртожитку»[7] формулюються особливості організації внутрішнього простору житлової кімнати у студентському гуртожитку.

3. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Опираючись на Класифікатор будівель і споруд [3], при порівнянні типології обох закладів тимчасового проживання, можна зазначити що гуртожитки належать до житлових будинків для колективного проживання, в той час

як хостели належить до нежитлових будівель для короткострокового проживання. Гуртожитки орієнтовані на розміщення великої кількості осіб, хостели можуть бути орієнтовані на різну кількість мешканців, до того ж, на відміну від гуртожитків, хостели, через орієнтацію на короткочасне перебування, здатні надати місця для перебування більшій кількості осіб.

У ДБН В.2.2-15:2019 визначається, що житлові кімнати проєктують із розрахунку заселення не більше трьох осіб при площі не менше 8-10 м² на кожного мешканця, до того ж кімнати слід обладнувати вбудованими шафами, тобто ще 0,6 м² на кожного мешканця.[2] У ДСТУ 9106:2021 зазначається, що площу житлових кімнат/номерів в хостелах визначають з розрахунку не менше ніж 4 м² на одне ліжко, одноярусне чи двоярусне, включно з площею, зайнятою ліжком.[1] Хостели класифікуються за трьома категоріями відповідно до рівня обслуговування в них: перша (комфорт), друга (стандарт), третя (економ).[1] Мінімальна площа житлової кімнати на одне ліжко, одноярусне чи двоярусне, у другій категорії – 4,5м², у третій – 6м². Можна зробити висновок, що гуртожитки передбачають більшу житлову площу на людину через орієнтацію на довготривале проживання, а хостели – меншу житлову площу, з орієнтацією на короткотривале проживання. В хостелах сфера обслуговування є значно ширшою у порівнянні з гуртожитком (прибирання кімнат, заміна білизни і т.і.)

Висота житлових приміщень (від підлоги до стелі) повинна бути не меншою 2,5 м як у хостелах, так і у гуртожитках. [1,4]

Також, у ДБН В.2.2-15:2019 зазначається, що кухні слід проєктувати із розрахунку: на дві-п'ять осіб - не менше 8 м², на шість осіб і більше – за нормою площі 1,5м² на особу.[2] У ДСТУ 9106:2021 сказано, що у хостелах мають бути обладнані кухні для приготування та приймання їжі методом самообслуговування, оснащені необхідним обладнанням та інвентарем, кухонним та столовим посудом, мийними засобами.[1] Обладнання санвузлів у гуртожитках для однаків слід проєктувати із розрахунку один душ або ванна, один умивальник і один унітаз не більше ніж на чотири - шість осіб, а в осередках гуртожитків для сімейної молоді - один душ або ванна, один унітаз і один умивальник не більше ніж на три особи.[2] Хостели мають бути забезпечені санвузлами в номерах/кімнатах або за блочною системою або на поверхах, рекомендовано облаштування окремих санвузлів для чоловіків та жінок. [1]

Серед гуртожитків переважають будівлі середньої поверховості та багатоповерхові, малоповерхові або висотні гуртожитки значно менш розповсюджені.[5] В переважній більшості хостели не є окремою будівлею та займають частину поверху, один поверх чи декілька поверхів будівлі. Найчастіше вони також розташовуються у середньоповерхових та багатоповерхових будівлях, особливо в крупніших та крупних містах, а також у центрах великих, та, частково, середніх міст. Хостели у малоповерхових будівлях менш поширені у великих та крупних містах і частіше розташовуються на околицях міст, проте переважають у передмістях, малих містах та селищах. Переважна більшість хостелів у висотних будівлях розташована у найкрупніших містах.

Схеми найбільш розповсюджених варіантів розташування хостелів у структурі житлових та громадських будівель наведені на Рис.1. Також зустрічаються хостели, вирішені у вигляді окремих будівель.

За типом об'ємно-планувального рішення розповсюджені гуртожитки коридорного типу та секційного типу.[5] Серед хостелів найпоширенішим варіантом є коридорний тип, найчастіше він використовується у хостелах, які розташовані у багатоповерхових будівлях. Проте має місце використання інших типів, наприклад, секційного типу, який переважно використовується у малоповерхових будівлях. Секції складаються з декількох кімнат, можуть мати санвузол, душову та кухню на один блок. Можуть зустрічатися П-подібна форма плану у хостелах, які є окремою будівлею, або займають частину поверхів у будівлі, яка має відповідне планування. Також слід виділити хостели, де для проживання використовуються студії або апартаменти.

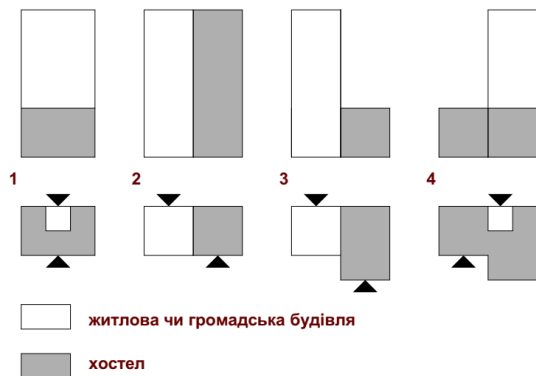

Рисунок 1. Схеми включення хостелів у структуру житлових та громадських будівель. 1- Вбудовані на рівні нижніх поверхів; 2- вбудовані з розділенням по висоті будівлі; 3- прибудовані; 4- вбудовані у рівні перших поверхів та у прибудованих об'ємах.

За структурою організації житлової одиниці кімнати з безпосереднім виходом в коридор та кімнати, що об'єднані в житлові блоки. [5] – розповсюджений тип і серед гуртожитків, і серед хостелів. Найчастішим винятком можуть бути кімнати секційного типу.

4. ВИСНОВКИ

Структурна організація більшості гуртожитків в Україні є типовою та стандартизованою. Архітектурно-планувальні та об'ємно-просторові рішення також є схожими або однотипними. Структурна організація та об'ємно-просторові рішення хостелів є значно різноманітнішими, в тому числі, через можливість їх розташування у різних типах житлових та громадських будівель (від малоповерхових до висотних). Функція обслуговування у хостелах є значно ширшою у порівнянні з гуртожитками, що наближає їх по структурі до готелів.

Список літератури

- [1] ДСТУ 9106:2021. Туристичні послуги. Хостели. Загальні вимоги та класифікація
- [2] ДБН В 2.2-15:2019. Житлові будинки. Основні положення
- [3] НК 018:2023. Класифікатор будівель і споруд
- [4] Король В. П. Архітектурне проектування житла: Навчальний посібник. К.: ФЕНІКС, 2006. с.208.
- [5] Кащенко Т. О., Осіпова А. Ю. Особливості функціонально-планувальної організації університетських гуртожитків. Архітектурний вісник КНУБА : наук.-вироб. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт.; Київ : КНУБА, 2018. Вип. 16. С. 494-501
- [6] Федченко О. В. Класифікація гуртожитків для молоді. Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт.; Київ : КНУБА, 2011. Вип. 26. С. 461-467.
- [7] Маланюк В. Я. Особливості організації внутрішнього простору житлової кімнати у студентському гуртожитку. Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; відп. ред. М. М. Дьомін. Київ : КНУБА, 2015. Вип. 39. - С. 343-348.